

Teiste tunnete mõistmine ja jagamine

1. stsenaarium

Gabi oli sõpradega lõunal, aga tualettruumi joostes unustas ta oma telefoni laua peale. Sellal kui ta oli eemal, võttis Castel Gabi telefoni ja hakkas tema sõnumeid lugema. Esimene sõnum, mida ta nägi, oli vihane sõnum Gabi emalt, sest Gabi kukkus matemaatikas läbi.

- Kuidas Gabi end selle pärast tunneks?
- Miks Gabi ei taha sõpradele oma halvast tulemusest rääkida?
- Kas Casteli tegevusviis oli vastuvõetav?
- Mida võivad teised lõunasöögilauas istunud sõbrad Casteli tegevusviisist arvata?
- Mida arvate Castelist? Kas Castel käitus eetiliselt? Kas tahaksite olla Casteliga sõber?
 - Kuidas end tunneksite, kui keegi teeks sama asja teile?
 - Kas tohib teise järele nuhkida? Aga juhul, kui olete oma sõbra pärast mures?

2. stsenaarium

Rodrigo räägib Caitliniga, ent ühtäkki ta libastub ja kukub mutta. Caitlini meelest näeb ta naljakas välja ja teeb temast pildi, aga Rodrigo ei naera selle üle, vaid näib, et tal on pigem piinlik.

- Miks võiks Caitlin selle pildi veebi postitada?
- Miks on Rodrigo endast väljas?
- Mida peaks Rodrigo teie arvates Caitlinile ütlema?
- Kuidas end tunneksite, kui keegi teeks teist piinliku pildi? Kas sooviksite, et see oleks veebis üleval?
- Kas seda situatsiooni saab pidada kiusamiseks?

3. stsenaarium

Victoria on 15-aastane õpilane, kellel on kaks venda, ema ning palju sõpru ja

koolikaaslasi. Victoria ja Marek on koolikaaslased ning töötavad keemiatunnis koos ühe projekti kallal. Eile oli neil keemias kontrolltöö ja kui kõik oma tulemused kätte said, pani Marek tähele, et Victoria näis endast väljas olevat. Järgmisel nädalal puudub Victoria mitu päeva koolist ja seetõttu peab Marek keemiatunni projekti kallal üksi töötama. Kui Victoria uuesti kooli tuleb, ütleb ta Marekile, et pidi arsti juures käima, ent midagi rohkem ta selle kohta ei maini.

- Kes peavad tema koolis saadud tulemusi teadma? Kellel on vaja teada tema haiguslugu? Miks?
- Kellega võiks Victoria tahta nendest probleemidest rääkida?
- Tooge näiteid teabest enda elus, mille puhul tahate, et teie vanemad/hooldajad seda teaksid, aga mitte teie sõbrad, või vastupidi.

Teiste tunnete mõistmine ja jagamine: Õpetaja koopia

1. stsenaarium

Gabi oli sõpradega lõunal, aga tualettruumi joostes unustas ta oma telefoni laua peale. Sellal kui ta oli eemal, võttis Castel Gabi telefoni ja hakkas tema sõnumeid lugema. Esimene sõnum, mida ta nägi, oli vihane sõnum Gabi emalt, sest Gabi kukkus matemaatikas läbi.

- Kuidas Gabi end selle pärast tunneks?
 - Gabi võib tunda, et tema privaatsust on rikutud, ega pruugi enam oma sõpra usaldada.
- Miks Gabi ei taha sõpradele oma halvast tulemusest rääkida?
 - Gabi võib tunda, et tema hinded on privaatne teave.
- Kas Casteli tegevusviis oli vastuvõetav?
 - Osalejad võiksid mõelda enda hinnete ja telefoniga seotud privaatsuse eelistuste üle ning ka selle üle, mida nad oma sõpradelt eeldavad.
- Mida võivad teised lõunasöögilauas istunud sõbrad Casteli tegevusviisist arvata?
 - Osalejad võiksid mõelda, kuidas nad käituksid, kui näeksid potentsiaalselt sobimatut käitumisviisi.
- Mida arvate Castelist? Kas Castel käitus eetiliselt? Kas tahaksite olla Casteliga sõber?
 - Kuidas end tunneksite, kui keegi teeks sama asja teile?
 - Kas tohib teise järele nuhkida? Aga juhul, kui olete oma sõbra pärast mures?
 - Osalejad võiksid mõelda nendi endi privaatsuse ja isiklike suhetega seotud eelistuste üle.

2. stsenaarium

Rodrigo räägib Caitliniga, ent ühtäkki ta libastub ja kukub mutta. Caitlini meelest näeb ta naljakas välja ja teeb temast pildi, aga Rodrigo ei naera selle üle, vaid näib,

et tal on pigem piinlik.

- Miks võiks Caitlin selle pildi veebi postitada?
 - Osalejad peaksid aru saama Caitlini motiividest: kui see ei tee teise inimese tunnetele haiget, on igati sobilik postitada midagi veebi nalja või meeldimiste kogumise eesmärgil.
- Miks on Rodrigo endast väljas?
 - Osalejad peaksid mõtlema, kuidas sotsiaalmeediat kasutades teiste inimeste tunnetega arvestada.
- Mida peaks Rodrigo teie arvates Caitlinile ütlema?
 - Osalejad võiksid välja mõelda lahendusi, kuidas sellise käitumisviisiga tegeleda.
- Kuidas end tunneksite, kui keegi teeks teist piinliku pildi? Kas sooviksite, et see oleks veebis üleval?
 - Osalejad võiksid mõelda selle üle, kuidas nad tahaksid, et teised neid veebis jagaksid.
- Kas seda situatsiooni saab pidada kiusamiseks?
 - Osalejad võiksid mõelda, mis on kiusamine, ja arutleda selle konkreetse olukorra üksikasjade üle.

3. stsenaarium

Victoria on 15-aastane õpilane, kellel on kaks venda, ema ning palju sõpru ja koolikaaslast. Victoria ja Marek on koolikaaslased ning töötavad keemiatunnis koos ühe projekti kallal. Eile oli neil keemias kontrolltöö ja kui kõik oma tulemused kätte said, pani Marek tähele, et Victoria näis endast väljas olevat. Järgmisel nädalal puudub Victoria mitu päeva koolist ja seetõttu peab Marek keemiatunni projekti kallal üksi töötama. Kui Victoria uuesti kooli tuleb, ütleb ta Marekile, et pidi arsti juures käima, ent midagi rohkem ta selle kohta ei maini.

- Kes peavad tema koolis saadud tulemusi teadma? Kellel on vaja teada tema haiguslugu? Miks?
 - Osalejad peaksid aru saama, et eri teavetel on erinev privaatsuse tase. Victoria hinded on tundlik teave, mida ta ei taha oma sõprade, koolikaaslaste või laiema avalikkusega jagada. Ent seda teavet ei hoita privaatsena tema vanemate/hooldajate eest. Sama kehtib ka tema haigusloo kohta, kuigi see teave on palju tundlikum.

- Kellega võiks Victoria tahta nendest probleemidest rääkida?

- Victoria võib ise tahta oma teavet privaatsena hoida. Seda otsust tuleb austada. Samas võib ta otsustada mingit isiklikku teavet jagada, ent mitte kõike. Näiteks võib ta rääkida kooli õpiraskustest oma vanemate/hooldajatega, aga mitte oma sõpradega.

- Tooge näiteid teabest enda elus, mille puhul tahate, et teie vanemad/hooldajad seda teaksid, aga mitte teie sõbrad, või vastupidi.

- Osalejad võiksid mõelda enda privaatsusega seotud valikute peale.